

4
L
CODICEM CRITICUM
PANDECTARUM

INDICIT

JOANNES MELCHIOR GOTTLIEB BESEKE,
J. V. AC PHIL. D. JURIJ PROFESSOR IN ACADEMIA
MITAVIENSI, REG. SOC. VIADR. NEC NON LATINA
JENENSIS SODALIS.

9. 116.

BEROLINI,

IN COMMISSIS SIGM. FRIDER. HESSII.

Kb 2225

Geb. 1. Okt. 1844 Netto 11. 1. 1844

Benevole Lector,

Si quis esset masculae solidaeque iuris disciplinae studiosus, quem fugere posset, quantum calamitatis, inde ab ortu usque ad litterarum cuiuscunque generis restaurationem, iuris romani libris accidisset, quam corruptae fuerint leges ipsae, dum in manus imperitissimas scribarum, hominum, quorum operaे mercenariae habebantur, unde quaerant, quomodo vitam degant indoctam, incidissent, quantum deinde a viris iure consultissimis, qui saniorem legum sensum e veriore verborum constructione eruere solent, operaе adhibitum fuerit, ad corrigenda scripturae via, tam ope codicum varietatis, quae maxime in suspicionem corrupti textus inducunt, quam aliis, quae critics ars praebet, remediiis, uberius differerem hic de diverso medicinac genere, quod sanando legum corpori

aegroto afferre quid cuicunque artis perito hucusque esset visum. Non igitur est, quod historiam illius corruptelae enarrem, aut curationem hanc describam. Magis ad rem est, indicare, quam arduum sit critici munus, quod tribus potissimum absolvitur, genuina scilicet a supposititiis atque adulterinis seiungendi, emendandi vitiosa, obscura interpretandi, ad restituendum textum romanum, praeципue illum pandectarum, quoisque fieri potest, sanum et incorruptum.

Supposititorum duplex genus est; alterum ex Tribonianismis, sive, emblematisbus Triboniani consistit, dum hic cum sociis suis minus bene in antiquo iure posita mutaret, superflua tolleret pro eorumdem temporum varia ratione, quae minus perfecta habita fuerint ordinaret, et denique ubique adderet vel detraheret, prout necesse visum fuerit. Alterum in iis consistit, quae e margine in textum irrepsero, quod facile accidere potuit, festinante librario, marginalia, proxime ad textum scripta, cum eodem contexta una serie scribente.

Vitia

Vitia quoque duplicis generis sunt; alia auctoris, alia scribac. Auctoris certe comprehendes quaedam, licet pauca, quia errare non inhumanum censetur: scribae plurima sunt, quibus expurgandis semper frequens Ictorum adfuit senatus. Quamvis autem multi magni viri, quovis tempore emendando textui operam dederint, tamen semper recentiores Icti opus nondum perfectum agnoverunt, et noviter adhuc detecta ex suo penu addiderunt. Quod genus emendandi scribarum vitia valde artificiosum est, variisque modis absolvitur, quos enumerare malo, quam describere.

Primus scilicet emendandi modus est tex-tus restitutio per *interpunctionem*. Hoc modo feliciter *Jac. CULACIUS*, *Rad. FOR-NERIUS*, *A. AUGUSTINUS*, *NOODTIUS*, aliique usi sunt, ad distinguenda verba una serie continua, more antiquo, conscripta et inter se contracta.

Secundus est, literas, voces, sententias per *αναδιπλωσιν* restituendi, quae propter scripturae compendium semel scripta sunt, cum

bis scribenda legendaque essent. In hoc corrigendi modo omnes fere criticae artis amatores plurimum versati sunt, et iure quidem, quia ista scribendi ratio antiquis valde erat usitata, qua non rite observata a scribis innumera commissa sunt vitia. Nemo fere ICTORUM est, quin ex sua parte detexerit, quae a nullo praecedente detecta erant; inter omnes tamen eminent *Jo. Guil. HOFFMANNUS* et *Joh. Conr. RÜCKERUS*, qui huic geminandi negotio potissimum sese dedisse mihi videntur.

Tertius emendandi modus vocatur *transpositionis*, qua trajectiones, sive *ιστρολογία* literarum, vocum et sententiarum, quas in pandectis florentinis non minus quam in aliis pandectarum codicibus observare poteris, in pristinum ordinem rediguntur. Inter ceteros eminent *A. AUGUSTINUS*, *Ger. NOODTIUS*, *Corn. BYNCKERSHOEKIUS* et *J. CANNEGIETERUS* in hac critices parte.

Quartus emendandi modus in mutatione literarum et vocum consistens totus fere arbitrarius est, eoque periculosior, ita ut plurimi

rimi ICti modeste ab illo abstinuerint. Ad hanc verborum mutationem pertinet *conjectura illa*, qua interpres ex suo tantum ingenio aliud pro alio substituit, dummodo textus, legis ratio, analogia iuris, graeca versio, variansque lectio id suadeant. Nemo hac in corrigendo iure via incedere potest, nisi sit sane doctus atque modestus interpres. Quapropter, si quid unquam in restituendo pandectarum textu peccatum est a criticis, sane in hoc uno est. Nemo ICtus a coniiendo sese abstinuit, omnes fere hac ratione veterum iuris conditorum scripta emendarunt, sed tamen non omnes eodem successu, quod in *A. FABRO* videre est, qui nimis facilis in adhibenda medela hac erat, ita ut qui hunc fecutus fuerit, magis urendo secundo que textui quam emendando advolaverit. Feliciores in coniiendo erant, *Jac. CUIACIUS*, *Rad. FORNERIUS*, *Nic. CATHARINUS*, *Corn. BYNCKERSHOEKIUS*, *Ger. NOODTIUS*, *Joa. WATERUS*, *Geo. ARNAUDIUS*, *Jo. CANNEGIETERUS*, alii.

Quintus modus versatur, cum in addendo temone, i. e. lineola (—) voci subscripta, quae indicare solet, literas *m*, *n*, *r* adeoque syllabas vel addendas, vel duplicandas esse, deinde in adponenda adspiratione, quae saepius a librariis omissa est, scribentibus *is pro his*, *aut pro haut*, et vice versa. Eius generis plurima vitia observavit *Guil. BESTIUS*, et passim correctores iuris nostri; tum denique in subintelligendo ea verba, quae in continua oratione omissa fuerant, quale genus non minorem criticis dedit haesitandi occasionem.

Sextus emendandi modus est per explicationem siglarum notarumque, quae, nisi plane arbitrarie finguntur, cum probabilitate assumtae, accedente aliis codicis auctoritate multum luminis afferre solent. Praeter *Val. PROBUM*, *MAGNONEM*, et *P. DIACONUM*, qui notas veterum collegerunt explicaruntque *CUIACIUS*, *HOTOMANNUS*, *Noontius*, *DUIRSEMA* et potissimum *J. CANGIETERUS* nonnumquam felicissimo successu iis sunt vbi; licet non negandum est

cum

cum *BYNCKERSHOEKIO*, valde lubricas esse eius generis coniecturas, non tamen, uti hic credit, plane reiiciendas tamquam inanes arbitror.

Quod denique ad eorum, quae obscura sunt, interpretationem attinet, saepius interpreti incumbit, mox ad verborum significationem, vim potestatemque respicere, quae pro diverso tempore et loco valde diversa esse solet, sed etiam ad locum, in quem lex sive fragmentum veteris iuris auctoris collatum est, quo transposito leges, uti dicuntur, fugitivae oriuntur, quae suo loco repnendae sunt, ut earum rite fieri possit explicatio. Ad fugac eiusmodi suspicionem multum consert legum inscriptio, quae ante omnia inspicienda est, nisi quis falli in eruendo sensu velit.

Quod ultimo loco ponitur, aut potius primo loco ponendum est, refugium illud salutare ad Basilicorum graecam versionem, cuius ope saepius multae pandectarum maculae, erroresque felicissimo successu sunt sublati. Non tamen nimis eorum auctoritate

niti debere censuerunt viri docti, quia nonnumquam compilatores librorum legum mentem plane non percepisse innotuit, ita vetat *SCHRODERUS*, *VRYHOFIUS*, aliquie. Nihil dicam de particula illa, quam salutarem vocant critici, negationis, cuius ope nonnulli in iure enucleando miracula edi posse crediderunt.

Atque haec quidem sunt ista emendandi media, quibus in re critica versatissimus quisque uti, quaeque adhibere solet libris nostris corruptis, praesertim pandectis. Illae istae enim scatent vitiis innumeris, quae omnia ut absint bonus quilibet ICtus optare quidem, non tamen ipse corrigere, aut a quopiam ut plane abolita desiderare potest. Quis enim unquam fuit, qui, verae librorum nostrorum originariae rationis gnarus, a quopiam ICto exspectaret, ut eiusmodi *πάνδεκτοι* pandectarum institueret, ut nihil restaret minus recti, aut commodi, aut clari, quis umquam a tali centone, quale corpus pandectarum est, id genus desideraret. Ast disjecta membra, a tot tantisque ICtis multa

cura

cura et diligentia integritati suae restituta, in unum corpus conferri quis est, quem nullum eius rei capiat desiderium, potissimum si librorum copia careat eorumdem, qui non modo corpus aegrotum indicant, sed adlata etiam medela apte solent sanare. Praeterquam haec horum librorum tanta est copia, ut instructissimam bibliothecam multo aere comparatam desiderares, si evolvendi critorum opera nancisci velles occasionem, quod tamen raro cuiquam Nostratum datum esse solet, eoque minus, quo maior hodie literarum cumulus est, quoque difficilior pro temporum longinquitate ista ex antiquitate censetur collectio.

Tale quid iam novem et quod excurrit annos in animo fuit, cum diligentius eos libros, qui arti criticae inserviunt, evolverem, et non desideravi solum vehementer eiusmodi corpus ab omni macula, quantum fieri possit, purgatum, sed simul manum adhibui ad colligendas *observationes*, *coniecturas* et *emendationes*, quae ad restituendum pandectarum textum conferunt, et ab optimo quo-vis

vis provenerunt critico, sive Ictus sit, sive tantum romanae linguae studiosus. Operi huic deditus in diem observavi, quantum detrimenti cuilibet recentiori critico acciderit inde, quod non plurimorum, qui ante illum scripserint, haberet copiam. Quapropter eadem centies repetita sunt, centies observata, iterum observata, longe meliora ab aliis dicta iterum depravata. Agedum! finem imponamus vago huic studio, et colligamus omnia, quae inde ab incunabulis artis criticae, etiam iuris arti maxime salutaris, usque ad nostra tempora ad emendandum pandectarum textum collata sunt, et demus, cuilibet integritas verborum et sensus legum curiae cordique est, quo inspicere et uti possit, quicquid boni rectique dictum aut indictum hucusque sit.

Habebis igitur, B. L. si placet, absolutissimum *codicem criticum Pandectarum*, ex collectione observationum, emendationum, coniecturarum probatissimi cuiusque auctoris enatum, absque tamen eius lectionis variantis indicio, quae nihil ad critices usum

aut

aut contulit, aut non potuit, excepta editione
 castigatissima pandectarum *Jacobi VINTI-
 MILLII* Parisiis apud Carol. Guillard, viduam
 Claudi Chevallonii, et Guil. Desbois. 1550.
 (cf. Brenkmanni hist. Pand. p. 268) cuius cum
 Gothofrediana, Florentina et Haloandrina edi-
 tione institui collationem diligentissimam et
 ab his tribus notavi diversitatem; Castigatissi-
 mam Vintimillii editionem nomino, quia, uti
 in praefatione Vintimilius ait, in Italia emen-
 dationes collegit de Pandectis Florentinis fere
 sexcentas, quas velut Sibyllae folia sparsas,
 tum ab amicis Taurelli Metellique corraferat,
 tum a doctissimis etiam viris aliunde corro-
 gaverat, easque cum libris suis adaptavit.
 Habemus iam tale quid simile in *GEBAUERI*
 corpore iuris praestantissimo, qui lectionem
 florentinam cum Haloandrina, vulgata et
 nonnullorum Mitorum lectione cumulavit.
 Quare si quid de codicum aut editorum aut
 scriptorum *varietate* differendum sit, adeas
 velim Gebaueri editionem, non codicem
 meum; contra si *observationes, coniecturas,*
emendationes desideraveris, adeas meum co-
 dicem;

dicem; frustra enim quaeres Gebauerum,
exceptis prioribus libris pandectarum.

Quodsi vero quis credere possit, a Gebauero iam satis ex critica arte margini adscriptum esse, illum plane nescire censeo, quantum adhuc desit, quo possit opus nominari absolutum. Neque ego quidem illius viam incedere volui, sed dato suo cuique, vulgatam lectionem prout a *Sim. van LEEUWEN* Amstel. 1663. edita est, securus, suo ordine collocavi, quicquid emendationis textus huius vulgati deprehenderem.

Sed tamen non est, quod plura verba faciam. En potius hic, B. L. specimen formae codicis mei critici, si quid ex minutissimo fragmento ad totum corporis habitum licebit colligi. Quo inspecto atque cum Gebaueri pandectarum editione collato ipse iudex sis, quantum ad perficiendum opus coeptum contulerim, aut si mavis, quam alienus sit labor meus a Gebaueriano.

Sumam tres titulos continuos, eosque tales, qui non eiusmodi momenti sunt, ut plurimi Icti elegantiores ad illos emendandos

dos advolaverint; quanto magis aliis maioris momenti titulis critica manus adhibita sit, ex aequo et bono iudices, et in his ampliorem emendationum, coniectionarum, observatio- numque recensum exspectes rogo,

Liber XLVII.

Tit. X. de iniuriis et famosis libellis.

Lex I. pr. — Interdum iniquitatem, iniuriam dicemus. nam cum [quis] inique vel iniuste sententiam dixit, iniuriam ex eo dictam — *J. CANNEGIETERUS Coll. L.L. M. et R. p. 192.* sic corrigit et exponit: *interdum iniquitatem* (quamcunque) iniuriam dicimus: *N M h. c. non minus* (quam) *cum quis* (praetor aut iudex) *inique vel iniuste sententiam dixit.* *Iniuriam ex.* (id est existimo, vide MAGNONEM) *ex eo dictam*, quod —. Contra Cannegieterum disputat KOEHLERUS *Vero simil. Cap. XII.* §. 7. qui nonnisi interpunctione mutata, et insuper vocula, quam praecedens syllaba facile elisit, addita legit: *interdum iniquitatem iniuriam dicemus: nam cum quis inique vel iniuste sententiam dixit:* Eandem interpunctionem VINTIMILLIUS habet, modo legit *dicimus* — et postea *dixerit. ex eo iniuriam dicam* —

l. I.

l. i. §. 1. — inferuntur, convicium fit.

ANONYM. Obs. XX. geminando primam syllabam vocis *CON*vicium legit, *inferuntur*, *cum* convicium fit. *Vulg.* exhibit, *ut cum convicium fit*. *J. CANNEGIET. Tit. Corp. Ulp. p. 67.* legi vult, *convicium si fit*, *vitio a scriba proveniente*.

l. 5. §. 1. — *cum dolore caedere*.

H. CANNEGIETERUS Comm. ad Fragm. ver. Iurispr. cap. VIII. corrigit *cum dolone*.

l. 7. §. 2. — *si sua puta si servilis* —

NOODTIUS I. Obs. 16. legit *si summa*, et id quidem ex scripturae compendio *si suo*; quod non probatur *WIELINGIO II. Lect. iur. c. XI. §. 2.* qui verba *si sua* eliminanda censuit. *Noodtii crisi* probat *H. CANNEGIETERUS Comm. ad fragm. ver. Iurispr. c. VI. ROEVERUS Specim. ad loca quaed. iur. deprav. in Thes. Oelrich. p. 153.* mavult *si saeva*, *J. CANNEGIETERUS Collat. LL. M. et R. p. 226.* probat Noodtii crisi, sed in *Tit. Corp. Ulp. p. 138.* credit vindicari adhuc posse lectionem receptam. Etiam *TROTZIUS I. Mem. prop. c. 9.* Noodtii conjecturam probat. *VINTIMILL.* exhibit, *puta si servilis*, et omittit *si sua*, ob cuius auctoritatem lубentius adstipulor Wielingio, potissimum quia mihi vero est simile, librarii festinantis calamo hoc vitium excidisse, qui, cum audi-

ret

ret pura si, repeteret et scriberet prius si sua,
ob soni similitudinem.

l. 7. §. 4. — iniuriae factum sit —

Abr. WIELING II. Lect. c. XI. §. 2. notat vi-
tiose alibi legi dictum pro factum.

— *§. 8.* — et in conspectu. nam Praetoris in
conspectu —

CUIACIUS Lib. V. Pauli Sent. Tit. IV. et
Lib. IX. Obs. 16. pro praetoris rescribi iubet
Populi Romani, errore inque ex figlis PR. or-
tum censens. *FORNERIUS I. Select. 21.*
Contra sentit *MARKARTUS II. Probabil. 34.*
VINTIMILL. edidit, et in conspectu prae-
toris. Nam in praetoris conspectu —

l. II. §. 4. — si in hoc te conduxerim —

Fr. HOTOMANNUS VII. Obs. 10. reponen-
dum censet vel perduxerim, vel induxerim.

— *§. 7.* — vel convicia non impudici dictio cur
patrono —

Ita quoque *VINTIMILLIUS. ARNTZE-*
MIUS Miscell. XV. vero laudat cod. vet. qui
exhibit, vel convicium non impudicum cur
patrono —

— — si autem conliberto nupta esset —

Idem cod. vet. *ARNTZEMII* habet cum li-
berto, quam loquendi rationem ex *TEREN-*
TII Phorm. II. 1. 74. ubi nuptram cum filie
rno vindicat et probat.

L. III. §. 7. — non tantum eas iniurias — exequi non posse — sed ne eas quidem — Idem cod. vet. et aliae editiones, quae ad manus ARNTZEMIO erant exhibere dicit, *non tantum iniurias — consequi non posse — sed nec eas quidem —*

— **§. 9.** — adversus dicentem se dominum —

Cod. vet. ARNTZEMII habet, *adversus dicentem servum —* Ed. vet. ab eodem ARNTZEMIO l.c. laudata exhibet, *adversus dicentem se servum —*

L. I. 3. §. 4. — quamvis hoc contumeliae causa faciet.

Fr. HOTOMANNUS VII. Obs. 10. et Obs. 20. corrigit, *quia non contumeliae causa faciet.* Hunc reprehendit JAUCHIUS de Negat. Pand. Cap. XIV. Sect. I. n. 21. Cod. vet. ab ARNTZEMIO laudatus habet faciat, quod probat.

— **§. 5.** — contingere legatio — — onus Duumvir —

Cod. vet. et edit. vet. ab ARNTZEMIO laudati exhibent locatio — *Duumviri —* quod ARNTZEMIUS probat. Etiam VINTIMILIUS habet locatio.

— **§. 7.** — vel everriculum —

Vet. edit. Pand. ab ARNTZEMIO laudata habet diverticulum. Ita quoque habuit Budaeus quod Comm. ad Pand. h. I. mutavit in everriculum.

I. 15. §. 4. — vel a conventu.

H. CANNEGIETERUS III. Obs. 9. corrigit
vel a concentu.

— *§. 15.* Si igitur non matronali — abduxit;
iniuriarum tenetur.

JAUCHIUS de Neg. Pand. cap. IV. n. 73. et
c. XVII. nr. 36. affirmative legit, *si igitur in*
matronali — BYNKERSHOEKIUS IV. Obs.
25. contra *Vulg.* et *Hal.* quae *to non post in-*
niuriarum inferunt interrogative legere vult, —
iniuriarum tenetur? *VONCKIUS Spec. Crit.*
p. 124. negative legit, *iniuriarum non tene-*
tur, aut quod alii, uti dicit, praferunt, *in*
matronali. *Des. HERALDUS Obs. XII.* con-
iectura adiuvat hoc modo, *abduxit*, *vix in-*
niuriarum tenetur, quasi delitescebat particula
vix in postremis literis verbi *abduxit*. *VIN-*
TIM. legit, *abduxerit*: *iniuriarum tenetur.*

— *§. 22.* — assiduo enim —
VINTIM. *assidua etenim* —

— *§. 28.* — id est, et quocumque.
VIMTIM. *id est*, *ut quidque.*

— *§. 35.* — video dominum —

SENNETONII teste HOFFMANNO Melet.
ad Dig. diff. XXXI. §. 6. legunt, *iudico domi-*
nnum; ipse unica literula deleta legit, *ideo*
dominum.

I. 15. §. 35. — quaestione fieret —

VINTIM. *quaestionibus adficeret.*

— §. 46. — damnum pertineret culpa —

VINTIM. *damnum pertinet culpa* —

— §. 47. — verberatus sit vel quaestio —

VINTIM. *verberatus sit quaestione.*

I. 16. Sed non esse aequum — portiones aestimandae.

Jac. Cuiacius VI. Obs. 15. legi vult, sed non esse iniquum, — Ita iam ACCARSIUS indicaverat, qui etiam *petitiones* reposuit pro *portiones*. *HOTOMANNUS VI. Obs. 15.* ma-
vult *præfationes*. Contra CUIACIUM est *VOORDA Interpr. et Emend. c. 18.* qui legem sine emendatione explicat.

I. 17. §. 2. — dominum eius agere posse —

HOTOM. VII. Obs. 10. notas LA deesse cen-
set, inde restituit, *dominum eius agere posse*
Lege Aquilia.

— §. 3. — levis nonnullius momenti —

Contra HALOANDRUM, HUGONEM &
PORTA, CHEVALLONIUM, qui edide-
runt, *leves et nullius momenti*, (ita quoque
VINTIM) item contra CHARONDAE *in not.*
margg. ad h. l. conieqturam leves non nul-
lius momensi lect. rec. defendit ANONYM.
Obs. 22.

l. 17. §. 4. — facultas praestare ei servum —

VINTIM. *facultas praestandi servum.*

— *§. 13.* — ad suam utilitatem —

P. FABER I. *Semeſtr.* cap. 10. reponit *vilitatem*, idque, uti dicit, cum florentina et *Acurſio*.

l. 18. §. 3. — et ideo iniuriarum habeo —

VINTIM. *et ideo iniuriarum habeo actionem.*

— *§. 4.* — nec transferri per personae putationem —

VINTIM. *nec transferri personae putatio.*

l. 23. — quamvis in ius vocati —

IDSINGA *Varior.* c. 8. mavult, *in ius vocandi.* Contrarius huic est ARNTZEMIUS diff. ad *l. 2. D.* de *in ius voc.* et provocat ad VOORDAM. *Interpret.* c. XXXII, *vocatus sumentem pro vocando.*

l. 33. — venerandae causa —

BUDAEUS h. l. reponit *vindicandae causa.*

l. 35. — Praetor acriter —

Aut. FABER IV. Conj. 8. ex notis, *Praeaut Praef.* coniicit legi debere, *praefectus acriter.* Contra hunc leſt. rec. defendit NOODT. I. *Probab.* 6. Etiam WAECHTERUS *Opusc.* p. 207. leſt. rec. tuetur.

I. 43. — ordinis amotionem —

CUIAC. ad Pauli Lib. V. Sent. Tit. 4. §. u.
invenit amissionem, sed tuetur amotionem.

Tit. XI. De Extraordinariis Criminibus.

I. 1. §. 1. — si quis fimo —

KIRCHMAIERUS Opusc. de Lat. Dig. Diff.
IV. c. 3. §. 5. de fimo differit.

— — — quodve aliud —

VINTIM. quidve aliud.

— §. 2. — in insulam deportantur —

VINTIM. in insulam deportatur. In princ.
huius leg. et §. 2. Manum Tribonianii quos-
dam suspicari notat WISSENBACHIUS
Embl. h. l. Contra eos est WYBO in Tribon.
def. h. l. et ad Pauli fragmentum lectorum
remittit, in Lib. V. Sent. Tit. 4. §. 5. et 14.
BYNKERSH. hanc legem exponit.

I. 2. Vlpianus lib. IV. Opinionum.

MARQ. FREHERUS II. Parerg. 2. suspicatur
hanc legem ex Vlpiani libris de officio Pro-
consulis desumptam fuisse, nunc quasi ex li-
bris opinionum laudari, quod siglas O P ma-
le acceperint architecti. Improbat NOORD-
KERKIUS Obs. Dec. p. 13.

I. 5. pr. — exspectant: ne annona —

VINTIM. ne abest.

l. 10. — arborem sycaminonem — Chomata etiam.

VINTIM. arborem sycaminon. Rad. FORNERIUS V. Rer. quot. 5. codicum lectionem in quibus chomata scriptum est praefert iis, ubi commata GROTIUS Flor. spars. h. l. mavult commata.

N. Apud VINTIMILLIUM lex 7. continet leges 8. 9. et 10 ita ut lex 11. sit octava.

Tit. XII. De Sepulchro violato.

l. 3.pr. — aedificiumve aliud quamque sepulchri —

LIPSIUS V. Epist. 18. restituit quam de sepulchri — quod probat LEONINUS II. Emend. 10. ANON. Obs. 15. mavult, quam quo sepulchri, accipiens quo pro quod. J. CANNEGIET. Tit. Corp. Ulp. p. 98. emendationem Anonymi superfluam censet. MEURSIUS de funerib. p. 178. reponit, quisquam quod sepulchri causa. H. CANNEGIET. II. Obs. 3. mavult, quam quod sepulchri causa.

— §. 1. — cessabit eiusdem personae. Igitur —

HAL. edidit, cessabit in eiusdem personae persona. Personae igitur — ita quoque ACCURSIUS testatur legi in aliis libris, ita quoque VINTIM. et probat LEONINUS II. Emend. 10. CUIAC. VI. Obs. 22. interpunctione solum mutata legit: cessabit eiusdem. Persona igitur. Idem Quaest. Papin. lib. VIII.

h. l. legi iubet: *cessabit eiusdem editi* (scil. poena, ius, iudiciumque). *Personae igitur.*
HOTOM. VI. *Obs. 15.* mavult, *cessabit in eius persona.* *J. van NISPER diff. de sepulchro viol.* ingeniose coniicit: *cessabit.* *Eiusmodi personae igitur.* **MARCKARTUS II.** *Prob. p. 177.* coniicit scriptum fuisse, *cessabit eius editum,* vel *cessabit editum.* *Personae igitur.*
ARNAUDIUS II. *Var. Conj. c. 7.* non laudato Markarto etiam legit, *cessabit Editum.* *Personae igitur* — cuius conjectura admodum placet **ANONYMO Obs. 15.** qui tamen mavult, *cessabit eiusdem persecutio.* *Igitur* — **WIELINGIUS II.** *Leſt. c. 9. §. 5.* ope Basilicorum ~~metuendos~~ utitur hoc modo: *eiusdem personae* (scil. violatoris) *cessabit* (nempe *editum*). *Igitur* — **BONDAM I.** *Var. leſt. 1.* cum codice Zutphanensi legit: *cessabit eiusdem* (scil. *editi*) *poena,* credens vocem *poena* facile commutari potuisse cum *pſona,* ita scilicet *ꝝ per scribi* solitam fuisse unica litera *p* cum lineola transversa. **SCHRODERUS III.** *Obs. 14.* nihil mutare vult, sed solummodo post vocem *cessabit* interpungit et deinde uno tenore legit: *Eiusmodi personae igitur doli* — **H. CANNEGIETER Obs. II.** nr. 6. ope notarum succurrere vult: *cessabit eiusdem P.* *Personae igitur* — et provocat ad codicem Zütphaniensem, aut si quis mallet,

mallet, reponi posse credit, eiusdem *PC*, h. e.
pecunia constituta.

— §. 4. Divus autem Marcus —

VINTIM. *Divus tamen Marcus* —

— §. 5. — suam vim obtinere —

Jac. GOTHOFREDUS ad l. 6. C. Th. de sept. viol. emendat summam vim. WIELING. II. Lect. c. 9. §. 6. flor. lect. contra Baudozam et Gothofr. tuetur. Ita quoque NOORDKERK. Obs. Dec. 5. id tantum mutat, ut a verbis post rescripta, usque ad, loco valere, cum signo interrogationis legat, aut transposita copula et a verbis et oportet imperialia ad verba quia generalia, hoc modo Et quia generalia sunt rescripta, oportet — priorem tamen emendationem ipse praefert. VOORDA Interpret. et Emend. c. 29. nulla aliorum emendationis facta mentione interpungendo corrigendum statuit hoc modo: quia generalia sunt rescripta. Et oportet imperialia —

— §. 9. — in id, quod uniuscuiusque.

VINTIM. in id, quod cuiusque.

l. 5. — iter eius aditus —

CUIAC. XIII. Obs. 36. notat alios habere, iter eis aditus, alios vero malle itus aditus, sed florent. lect. servat una literula adjecta, iter et ius aditus. Idem hoc repetit Quaeſt. Papin h. t. idque ex antiquis inscriptionibus

confirmat. VINTIM. iter ei aditus. Facile
et mutari potuisse credo in ei; si igitur
quis hanc lectionem sequi velit, coniicere
potest in archetypo extitisse et. Alii libri
forsitan eius efformarunt, quasi scriptum fuerit
ei. quod explicarunt eius, cum legere de-
buissent et.

I. 7. — non contactis —

BUDAEUS invenit CONTRACTIS, et repo-
suit *contractaris* aut *contactis*.

Haec pauca sufficient, B. L. quo videre
possis, qua forma interna editurus sim codi-
cem meum criticum. Credideram equidem,
fore, ut hisce nundinis Lipsiensibus te cer-
tiorem facere possim, qua ratione aut modo
uti velim, ad codicem hunc edendum, sed
partim impeditus fui, partim satius duxi, an-
te quam editionis modum indicerem, et ex-
spectare, quanti bonus quisque vir atque rei-
publicae nostrae literariae civis hunc meum
laborem habiturus sit, et videre, utrum ex
meo iudicio aestimetur causa, an in contra-
riam sententiam pedibus eatur, et tum de-
mum, meliorem partem fecutus, proferre
quid lubeat, aut Bibliopolae, si scilicet quis-
quam

quam pro hodierna, in Germania potissimum,
temporum calamitate alicubi inveniri poterit,
tradere manuscriptum codicem, aut praenu-
merationis viam ingredi ad excudenda tot
exemplaria, quot praenumerantes pecuniam.
Magis vero in voto mihi est, ut Bibliopola
bona sua officia mihi offerat; quodsi autem
nullus omnino extiterit, ipse curabo, modo
non contra me pronunciatum fuerit, ut nan-
ciscaris huius libri copiam.

Atque ut etiam apertum sit, B. L. me
nihil tibi tacere, ecce indicem auctorum,
quorum, ut cum *VINTIMILLIO* loquar, be-
nedita, velut Sibyllae folia, sparsa corrasit.
Tu vero certo tibi persuasum habeas, me
nullum auctorem, a quo quid codici adlatum
iri tantum suspicarer, praeterisse, sed omnes
omnino, quorum recensum ullo modo repe-
rire possem, non solum in bibliotheca Lip-
peniana, sed etiam in Catalogis Bibliotheca-
rum instructissimarum, aut inter legendum
libros criticos, me evolvisse scriptores.

Index auctorum, quibus in confiendo
codice meo usus sum, hic est:

I. An.

-
1. *An. AUGUSTINI Emendat. et Opinion.*
libri IV. in Thes. Otton. T. V. p. 678.
 2. *Henr. Jo. ARNTZEMII Miscellan. liber.*
Traj. ad Rhen. 1765.
 3. *Andr. ALCIATI Opera IV. Tomi. Fran-*
cōf. 1617.
 4. *Hier. van ALPHEN Spicilegia de Javoleno*
Prisco, ICto, et specimen Observatio-
num ad quaedam ciusd. fragm. in Pand.
obvia. Traj. ad Rhen. 1768.
 5. *Joa. ALTAMIRANI et VELAZQUEZ*
Comm. in prior. XIII. libros ex XX
Quæst. Q. Cervidii Scaevolae. in Thes.
Meerm. T. II.
 6. *Geo. d'ARNAUD Variar. Conject. libri*
duo. Franequ. 1738. 4.
 7. *ANONYMI Observationes iur. civ. rom.*
liber singul. Hag. Com. 1743.
 8. *Jos. AVERANIUS Interpretationum Iuris*
libri duo. Lugd. Bat. 1716.
 9. *Ej. Opus posthumum continens Inter-*
pret. iur. libros tres posteriores. Lugd.
B. 1746.

10. Pet. AVELLANI loci restituti vel explicati. in Thes. Ott. T.I. p. 462.
11. Fer. ADDUENSIS Explicationum libri duo. in Thes. Ott. T.II. p. 497.
12. Henr. BRENKANN diatr. de Eurematicis. Lugd. Bat. 1711.
13. Ej. Pandectae iur. civ. restituti. Amst. 1709.
14. Guil. BEST ratio emendandi leges. Lips. 1745.
15. Ej. Coniecturae quaed. ex iure civ. Traj. ad Rhen. 1704. Thes. diss. Oelrich.
16. Barn. BRANCHU Observationes. Lugduni. 1721.
17. Corn. van BYNkershoek Observacionum Iuris Rom. quatuor libri priores. Fr. et Lips. 1739.
18. Ej. Observation. Iur. Rom. libri quatuor prioribus additi. Fr. et Lips. 1739.
19. Ej. Opuscula varii argumenti, ex edit. Conradi. Halae. 1729.

20. *Petr. BURGII* Electorum liber. In Thes. Otton. T. I. p. 309.
21. *Petr. BONDAM* Variar. lect. libri duo. Zütphaniae. 1759.
22. *Guil. BUDAEI* Annotatt. in Pandectas. Basileae. 1577.
23. *Jac. CURTII* Eiusdem f. Coniecturalium libri sex. Thes. Ott. T. V. p. 89.
24. *Ant. CONTII* Lectionum subsecivarum libri duo. In Opp. Parif. 1616.
25. *Rainaldi CORSI* Indagation. iur. libri tres. Venet. 1568.
26. *Nicol. CATHARINI* Observation. et Conject. liber. In Thes. Otton. T. I. p. 483.
27. *Ej.* Observat. et Conject. libri IV. in Thes. Meerm. T. VI.
28. *Geo. Conr. CRUSII* Diatr. ad l. 40. D. de hered. instit. in Thes. Ott. T. I. p. 661.
29. *Ludov. CHARONDAE* iusnaturalis f. Verisimilium libri tres in Thes. Otton. T. I. p. 673.

30. *Ej.* ad Tit. D. de Verb. Obl. in Thes.
Ott. T. I. p. 810.
31. *Jac. CONSTANTINAEI* Subtil. Enoda-
tion, libri duo. Thes. Otton. T. IV. p.
481.
32. *Claudius CHIFLETUS* Tr. de substitu-
tionibus. Thes. Otton. T. V. p. 678.
33. *Ej.* de Iure fideiussorum lib. IV. Thes.
Otton. p. 770.
34. *Herm. CANNEGIERI* Comm. ad frag-
menta veteris Iurisprudentiae. Franequ.
1765. 4.
35. *Ej.* Observation. iur. rom. libri quatuor.
Lugd. Bat. 1772.
36. *Jo. CANNEGIERI* Domitii Ulpiani
Fragmenta libri singularis regularum.
Traj. ad Rhen. 1768.
37. *Ej.* Collatio Legum Mosaicarum et Ro-
manarum; cum notis. Ib. eod.
38. *Ej.* Disquisitio de notis et figlis. Ib. eod.
39. *Ej.* Observationum Miscellan. liber sin-
gul. Ib. eod.

40. *Jo. CORASII Miscellaniorum libri sex.*
Col. Agripp. 1581.
41. *Fr. Carol. CONRADI Parergorum libri*
IV. Helmst. 1740.
42. *Pet. COSTALII Adversaria ad XXV li-*
bros prior. Pandect. Colon. 1588.
43. *M. Augustini CAMPANI de Officio et*
poteestate magistratum romanorum li-
bri duo. Genevae. 1725.
44. *Jani a COSTA Praelectiones ad illustrio-*
res quosdam titulos locaque selecta iu-
ris civ. edit. notisque illustravit B.
Voorda. Lugd. Bat. 1773.
45. *Ej. Comm. in Institutiones ex edit. v. d.*
Water. Lugd. Bat. 1719.
46. *Ej. Comm. s. Praelectiones ad Tit. Dig.*
de Servitutibus. In Thes. Meermann.
Tom. I.
47. *Jac. CUIACII Opera Omnia in decem*
Tomos distributa. Neapoli 1758. X
Tomi.
48. *Eduard. CALDERAE Variar. Lect. libri*
quatuor. in Thes. Meerm. T. II.

49. *Jo. Lud. CONRADI* Reprehensorum in
Observat. super iure civ. singularis.
Lipſ. 1756.
50. *Ej. Opuscula e iure civili.* Vol. I. et II.
Bremae. 1777.
51. *Pet. D U R S E M A* Conjectur. iur. civ. li-
bri duo. Gröning. 1714.
52. *Adr. van D O R P* Observationes iur. civ.
Traj. ad Rhen. 1769.
53. *Ej. ad loca quaedam iuris et alia Obser-
vationes.* Franeq. 1760. in Thes. diff.
Oelrich.
54. *Hier. E L E N I* Diatriborum libri tres.
Thes. Otton. T. II. p. 1393.
55. *Henr. E R N S T I I* Variar. Observat, libri
duo. Thes. Ott. T. V. p. 1122.
56. *Chrif. Henr. E C K H A R D I* Hermeneuti-
cae iuris libri duo.
57. *Chr. Gottl. E I N E R T I* Observationes iur.
rom. Lipſ. 1772.
58. *Ej. varia iuris civ. capita.* Lipſ. 1773.

59. *Corn. van Eck* Comm. de septem damnatis legib. Pandect. Lugd. Bat. 1682.
60. *Marqu. Freheri* παρεγγένων f. Verisimilium libri duo in Thes. Ott. T. I. p. 860.
61. *Guil. Fornerii* Selectionum libri tres. in Thes. Ott. T. II. p. 2.
62. *Rad. Fornerii* Rerum quotidian. libri sex. Thes. Ott. T. II. p. 120.
63. *Val. Guil. Forsteri* Observation. successiv. libri duo. Thes. Otton. T. II. p. 897.
64. *Ej. de Interpretatione iuris* libri duo. Thes. Otton. T. II. p. 945.
65. *Pet. Fabri* Semestrium libri III. Lugdun. 1590. 1592. 1595.
66. *Ant. Fabri* Rationalia. Lugduni. 1659.
67. *Ej. Conjecturarum iur. civ.* libri XX. Lugd. 1661.
68. *Aemil. Ferreti* Opera. Francof. 1594.

69. *Ant. GOVEANI* Lectionum iur. var. libri duo.
70. *Ej.* Opera. Rotterdami. 1766.
71. *Franc. Marsii GORDONII* Praetermissor. iur. civ. liber. Thes. Ott. T. II. p. 826.
72. *Jac. GOTHOFREDI* Animadversion. iur. civ. liber. Thes. Otton. T. III. p. 258.
73. *Ej.* opera iuridicā minora, cum praef. Trotzii. Lugd. Bat. 1733.
74. *Scip. GENTILIS* Parergor, ad Pand. libri II. Thes. Otton. T. IV. p. 1269.
75. *Ej.* Originum ad Pandect. lib. sing. in Thes. Otton. T. IV. p. 1351.
76. *Jani GRUTERI* Lampus s. Fax artium liberalium, hoc est, Thesaurus criticus. Francof. 1602—1607. VI tomī.
77. *Hug. GROTI* Florum sparsio ad Ius Iustinian. Halae. 1729.

78. *Jo. Guil. HOFFMANN* Meletemata ad Pand. Frf. Viadr. 1735.
79. *Des. HERALDI* de Rerum iudicat. auctoritate libri duo. Thes. Ott. T. II. p. 1069.
80. *Ej.* Observationum et Emendat. liber. Thes. Ott. T. II. p. 1309.
81. *Ej.* Quaestionum quotidian. Tract. Parisiis 1650.
82. *Franc. HOTOMANNI* Quaestionum illustr. liber. apud Henr. Stephanum. 1573.
83. *Ej.* Opera ex edit. Lectii. anno 1599.
84. *Jo. Gottl. HEINECCI* Iurisprudentia Rom. et Attica. Lugd. B. 1738. II tomii.
85. *Ej.* ad Legem Iul. et Pap. Poppaeam Comm. Amstelaed. 1731.
86. *Nic. HENELII* Otium Wratislavense. Ienac. 1658.
87. *Ulr. HUBERI* Eunomia Rom. Franqu. 1700.

88. *Ej. Digressiones Iustinianeae. Franequ.*
1688.
89. *Car. Ferd. HOMMELII Grammatica-
rum Observat. ius civ. illustrantium spe-
cimen. Lips. 1749.*
90. *Sieg. Reich. JAUCHII Meditat. crit. de
negationibus in Pandect. Flor. Amsteld.
1728.*
91. *S. H. van IDSINGA Variorum Iur. civ.
liber sing. Harlingae. 1738.*
92. *Joa. JENSII Stricturae Iur. rom. redin-
tegratae. Rotterd. 1740.*
93. *Pet. Paul. JUSTI Spec. Observationum
criticarum. Viennae. 1765.*
94. *Iurisprudentia antiqua curante Dan. Fel-
lenbergio. Bernae. 1760. et 1761. II
tomi.*
95. *Ge. Casp. KIRCHMAIERI Opuscula
VI. de Latinitate Digestorum. Halae
1772.*

96. *Giesb. KOEN* diss. ad loca Iuris et' alia depravata. Franequ. 1758. in Thes. diss. Oelr.
97. *Jo. Bern. KOEHLERI* Verisimilium Iur. civ. Specimen I. Götting. 1771.
98. *Ej. Praetermissa ad Constitutionem* ~~debet~~
~~ex~~. Regiom. 1781.
99. *Marci LYKLAMAE a NYEHOLDT* Membranarum libri septem. Leowardi. 1644.
100. *Elb. LEONINI* Emendationum s. Observationum libri septem. Arnhemii. 1610.
101. *Detlev. LANGEBECK* Novae annotationes. Thes. Otton. T. I. p. 537.
102. *Constantii LANDI* Exercitationes in ius civ. Thes. Otton. T. III. p. 1385.
103. *Ej. Praetermissorum libellus.* Thes. Ott. T. III. p. 1450.
104. *Ej. LEUNCLAVIUS* Notatorum libri II. Thes. Ott. T. III. p. 1474.

105.

105. *Jo. MERCERIUS* Conciliator, cura B.
H. Reinoldi. Duisburgi. 1712.
106. *Ej. Opinionum et Observat.* libri duo.
Thes. Ott. p. 1549.
107. *Aegid. MENAGII* Iuris civ. amoenita-
tes. Fr. et Lips. 1738.
108. *Jo. Guil. MARCKARTI* Probabilia re-
ceptarum lection. iur. civ. Traj. ad Rhen.
1737. 1738.
109. *Ej. Interpretationum receptarum iur.
civ. lectionum, libri duo.* Traj. ad Rhen.
1747.
110. *M. Anton. MURETI* Observationum
iur. lib. sing. Thes. Ott. T. IV. p. 129.
111. *Ej. Comm. de Origine et Progressu iur.
rom.* Thes. Ott. T. IV. p. 145.
112. *Ej. Comm. de Legibus, Senatusque
Consultis et longa consuetudine.* Thes.
Ott. T. IV. p. 179.
113. *Ej. Comm. in Titulos ad materiam Iu-
risdictionis.* Thes. Ott. T. IV. p. 207.
114. *Greg. MAIANSII* ad XXX ICtorum
fragmenta comm. Genev. 1764.

115. *Ej.* Disputationes iuris. Tomi II. Lugd.
Bat. 1752.
116. *Laelii MANCINI* Disquisitionum ge-
nialium Centuriae III. Patavii. 1640.
117. *Em. MERILLI ex Cuiacio* libri tres.
Paris. 1638.
118. *Ej.* Observationum libri duo. Par. 1638.
119. *Ej.* Observationum libri VIII. Viennae.
1761.
120. *Guil. MARANI* Opera omnia cum praef.
Christ. Henr. Trotz. Traj. ad Rh. 1741.
121. *Chr. Frid. Ge. MEISTERI* Comm. de
principio cognoscendi emblemata Tri-
boniani. Goettingae. 1745.
122. *Herm. NOORDKERK* Observationum
decas. Amstel. 1731.
123. *Jos. NERII* Analectorum libri duo.
Thef. Ott. T. II. p. 321.
124. *Jo. van NISPER* diss. ad Herenn. Mo-
destinum lib. IX. different. Thef. diss.
Oelrich.
125. *Ger. NOODTII* Opera omnia. Col.
Agripp. 1732.

126.

126. *Ev. OTTONIS Iurisprudentia symbolica.* Traj. ad Rhen. 1730.
127. *Cypr. Regneri ab OOSTERGA Censura Belgica s. novae nota ad animadversiones quibus leges, quae in prioribus XXV lib. Pand. continentur, illustrantur. Ultraj. 1661. 4.*
128. *Athanasi OTEYZA et OLANO Paralipomenon et Electorum iur. civ. Tom. I. in Thes. Meerm. Tom. I. p. 373.*
129. *Sam. PETITI Observationum libri III. Parisiis. 1642.*
130. *Jul. PACII Εναντιοφανεως centuriae decem. Lugduni. 1631.*
131. *Guido. PANCIROLLI Thesaurus variarum lectionum tres libri. Venet. 1611.*
132. *Pet. PERRENONII Animadversionum et var. lect. iur. civ. libri II. in Thes. Ott. T. I. p. 589.*
133. *Pardulphi PRATEII Iurisprud. mediae libri. IV. Thes. Ott. T. III. p. 504.*
134. *J. L. E. PÜTTMANNI Interpretationum et Observationum lib. singul. Lips. 1763.*

135. *Ej.* Probabilium libri duo. Lips. 1768.
et 1773.
136. *Ej.* Adversariorum Iuris universi, liber
primus. Lips. 1775.
137. *Ej.* Conjecturarum Decas. Lips. 1763.
138. *Ej.* Varia iuris civilis capita. Lips. 1766.
139. *Ej.* Melelematum iuris civ. Specim. I.
Lips. 1771.
140. *Ej.* Prol. de coeca et illiberali sine arte
critica et humanioribus literis Irptia.
Lips. 1762.
141. *Guil.* PAUW Diff. ad varia iuris civ.
capita. in Thes diff. Oelrich. T.I.
142. *Pet.* PITHOEI Adversaria subcesiva in
Opp. Parisiis. 1609.
143. *A.A.* PAGENSTECHER Benedictorum
liber unus. Bremae. 1700.
144. *Jo. Alex.* GUIN. PAGENSTECHER de
emendatione legum per transpositionem
verborum. Duisburgi. 1744.
145. *Fried.* PLATNERI Coniectura ad l. 69.
D. pro Socio. Lips. 1759.

146. *Christ. Fried. PRANGEN Iurisprudentiae criticae Specimen.* Kiliae. 1719.
147. *Jo. Reinh. ROBIGII Codex criticus libri XII.* Lemgoviae. 1617.
148. *Franc. RYGERBO's Observationum iuris romani fasciculus.* Amstel. 1743.
149. *Jo. ROBERTI Animadversionum libri tres, cum controversiis Iac. Cuiacii.* Marb. 1604.
150. *Guil. RANCHINI Variarum lectionum libri tres.* In Schminckii Syntagni. critico varior. auctor. Marburgi. 1717.
151. *Jos. Fernandez de RETES Comm. ad Tit. D. de Interdictis et releg. Thes. Otton.* T. V. p. 1190.
152. *Jac. RAEVARDI Variorum s. de iuris ambiguitatibus libri quinque.*
153. *Ej. Protribunalium liber singul.* Francof. 1601.
154. *Chrph. RICCI Vindiciae Iuris,* Thes. Otton. T. II. p. 737.
155. *Gilb. REGI Eναντιοφανῶν libri duo,* Thes. Otton. T. II. p. 1473.

156. *Jo. Conr. RÜCKERI* diss. de civili et
naturali temporis computatione in iure,
nec non Observationes et Interpretatio-
nes. Lugd. Bat. 1749.
157. *Ej. Interpretionum liber IIIdus.* Lugd.
Bat. 1752.
158. *Bernh. Henr. REINOLDI* opuscula iu-
ridica. Lugd. B. 1755.
159. *Matth. RÖPERI* Spec. ad loca quae-
dam iur. civ. depravata. Lugd. B. 1739.
In Thes. diss. Oelrich.
160. *Arnoldi ROTGERSII* apodictiae de-
monstrations. Lugd. Bat. 1727.
161. *Jo. STECKII* Observationes anticriticæ
iuris s. vindicationes legum a corrupte-
lis criticorum, Thes. Otton. T.I. p. 500.
162. *Henr. a SVERIN* Repetitarum lectio-
num iur. civ. liber. Thes. Ott. T.IV. p. 4.
163. *Gerh. SCHRODERI* Observation. iur.
civ. libri IV. Harderovici. 1755.
164. *Jo. Godofr. SAMMET* Opuscula variii ar-
gumenti. Lips. 1763.

165. *Ant. SCHULTINGII Iurisprudentia vet.*
Antejustin. Lips. 1737.
166. *Joh. SUAREZ de MENDOZA Comm.*
ad L. Aquiliam. Thes. Meerm. T. II.
167. *Adr. TURNEBI Adversariorum libri*
XXX. Aureliopoli. 1604.
168. *Pet. de TOULLIEU Collectanea. Grœ-*
ningae. 1736.
169. *Chr. Henr. TROTZII de memoria pro-*
pagata. Traj. ad Rhen. 1734.
170. *Gabrielis. VALLII ad l. 29. D. de lib.*
et posth. Thes. Ott. T. I. p. 398.
171. *Ludov. VITALIS Lectionum variarum*
iur. civ. libri duo. Thes. Ott. T. II. p. 613.
172. *Jac. VOORDA ad Leg. Falcidiam Com-*
mentarius. Harlingae. 1730.
173. *Ej. Interpretationes et Emendat. iur.*
romani. Traj. ad Rhen. 1768.
174. *Corn. Val. VONCK Spec. critic. in va-*
rios autores, accedunt Observationes
miscellaneae. Traj. ad Rhen. 1744.
175. *H. G. van VRYHOFF Observationes*
iur. civ. Amstd. 1747.

176. *H. G. van VRYHOFF* diff. inaug. ad l.
6. §. 5. D. de. div. rer. et. l. 16. §. 8. D.
de poenis et l. 236. D. de V. S. Amstel.
1735.
177. *Abrah. WIELINGII* Lectionum Iur.
Civ. libri duo. Amstd. 1736.
178. *Joa. van de WATER* Observationum
Iur. rom. libri tres. Traj. Bat. 1723.
179. *Bernh. WALTHERI* Miscellaneorum
ad ius pertinentium libri duo. Coloniae
Agripp. 1596.
180. *Christfr. WAECHTLERI* Opuscula iu-
ridico - philologica. Traj. ad Rhen. 1733.
181. *Joa. WOLBERS* Observationum decas.
Groening. 1736.
182. *Joh. Carol. von WACHENDORFF* dis-
sertationum trias. Traj. ad Rhen. 1730.
183. *Jo. Ortw. WESTENBERGII* Divus
Marcus in Opp. Hanov. et Brem. 1758.
T. III.
184. *Jo. Jac. WISSENBACHII* Exercitatt.
ad L. Pandectarum libros partes duae.
Franequ. 1661.

185. *Ej. Emblemata Tribonianii et Jo. Wybo*
Tribonianus ab Emblematibus Wissen-
bachii liberatus. Halae. 1736.
386. *Franc. ZOANETTI Restitutionum ad*
libros L. Digestorum. lib. sing. in Thes.
Otton. T. IV. p. 641.

Restant ex magno meo, et, uti certissimo
 credo, absolutissimo indice adhuc sexaginta
 et quinque scriptores, quorum inspiciendo-
 rum nondum mihi fuit copia; sed erit quo-
 vis modo.

Velitis iubeatis, Commititones, uti nihil
 quacunque ex parte hic codex detrimenti
 capiat, et ita in sententiam itote. — Mi-
 taviae scribebam ante nundinas lipsienses,
 MDCCLXXXIII.

Erratum Typothecae:

pag 16. lin. 13. pro *si fūo*; lege *si fūa*;

MDCCLXXXII

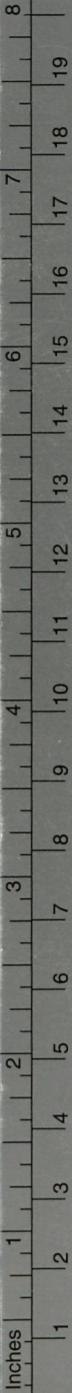
Kb 2225

ULB Halle
004 917 537

3

B.I.G.

DICEM CRITICUM
NNECTARUM

INDICIT

JANES MELCHIOR GOTTLIEB BESEKE,
PHIL. D. JURIUM PROFESSOR IN ACADEMIA
IENSIS, REG. SOC. VIADR. NEC NON LATINA
JENENSIS SODALIS.

BEROLINI,

COMMISSIS SIGM. FRIDER. HESSII.

2225

21. Oct. 2014 Netheler H.